

ta način seznanil tudi tuji svet z najboljšimi proizvodi slovanskega pesništva. K tej zbirki je napisal on 26 strani obsegajoči uvod. Pisatelj nam je podal na tem majhnem prostoru več, nego bi pričakovali. Pred nami se tu razgrinja povestnica pesništva posameznih slovanskih rodov. V krepkih potezah nam je pisatelj orisal slovansko pesništvo, njega postanek, razvitje in njega najznamenitejše zastopnike; nekako z višjega stališča se ozira na slovansko pesništvo, pojasnjuje tuje vplive, ki so delovali nanje; razpravlja, v kaki medsebojni zvezi in odvisnosti je bilo pesništvo sosednjih si slovanskih rodov, in nam plastično popisuje velikanski vpliv, ki ga je imela reformacija po svoji renesansi ali pozneje zlasti romantika na duševno gibanje narodov sploh, posebej pa še na razvitek pesništva.

Tukaj bodi tudi omenjeno, da je profesor Krek sodeloval in še sodeluje pri nekaterih nemških znanstvenih listih, zlasti prijavljajoč ocene o slovanskih ali slovanstva se tičočih knjigah. Tako nahajamo njegove članke v „Göttinger gelehrte Anzeigen“¹, v „Zeitschrift für österreichische Gymnasien“ in v „Herzog's Archiv für die Kunde moderner Sprachen“. Svoj čas je bil sotrudnik tudi Jagićevemu „Archiv für slavische Philologie“.

Tisto delo pa, s katerim si je profesor Krek pravzaprav ustanovil glas učenjaka in s katerim se je proslavil ne le samo pri Slovanih, temveč tudi v tujih narodih, je njegova: *Einleitung in die slavische Literaturgeschichte*. Akademische Vorlesungen, Studien und kritische Streifzüge von Dr. Gregor Krek. Graz. 1874. Verlag von Leuschner & Lubensky“, str. VI + 336. — Drugič jo je izdal popolnoma predelano in izdatno razširjeno l. 1887., v velikem 8°, str. XI + 886. — To delo je razvrščeno v dva glavna dela. V prvem delu nam podaje pisatelj točno

¹ V „Göttinger gelehrte Anzeigen“ l. 1880. na str. 513–539 je n. pr. ocenil Thomsenovo delo „The relations between ancient Russia and Scandinavia and the origin of the Russian state, Oxford and London“ 1877 (v nemškem prevodu L. Bornemann: Der Ursprung des russischen Staates. Gotha 1879).

sliko o jeziku, o zgodovini in kulturnih razmerah starih Slovanov, sliko, kakršno si moremo ustvariti na podlagi jezikoslovne paleontologije in naslanjaje se na poročila, ki so jih zabeležili stari pisci o Slovanih. Pisatelj nas vodi tu v prastare čase, ko so Slovani z drugimi Arijci vred prebivali še v skupni azijski domovini. Potem nam riše v jasnih potezah, kako so se ločili Slovani od prazijskega debla, kako nastopili ko samostojen slovanski narod, pa se kmalu razcepili, prodirali polagoma v sedanja svoja bivališča in postali vsak zase svoj narod s

Grobni spominik Iv. Bapt. Valvasorja.

svojo zgodovino in s svojim jezikom. Koncem prvega dela nas poučuje o kulturnih razmerah in o običajih pri starih Slovanih, opirajoč se pri tem na jedni strani na jezikovni zaklad, na drugi strani pa na izvestila najrazličnejših srednjeveških zgodovino piscev, katerih poročila o Slovanih je z neutrudljivo marljivostjo zbral, znanstveno ocenil in kritično porabil. — Drugi del zavzemljejo splošne opazke o slovanskem tradicionalnem slovstvu in njega pomenu za prosvetno zgodovino, po